

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Péter Imre

Tárj

Hely

708
Nemzeti Szalon

KOREA MŰVÉSZETE — EURÓPAI SZEMMEL "1959"

Forrás:

Nemzetadomány

1959. okt. 4.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Személy

Helyszám

Oszályozás

A felszabadulás óta több ízben is volt alkalmunk megismerkedni a Távol-Kelet baráti népeinek művészetével. Most legutóbb egymás után három kiállításon is láttuk Kína, Korea és Vietnam képző- és iparművészetét. Mindhárom kiállítás meggyőzően bizonyította, hogy a régebben mozdulatlanak hitt, az ősi formákat konzerváló sajátos, az európaiól lényegesen eltérő művészet megnyírt megfiatalodott, s mily mélyen gyökerezik a mában.

Bizonyítékul elég, ha összevetjük a néhány évvel ezelőt a Nemzeti Szalonban látott koreai képzőművészeti kiállítást azzal, amelyt most a Műcsarnok termeiben láthatunk. Az előbbin az imperialista agresszorok ellen önfeláldozó hősiességgel harcoló Korea szellemi és fizikai arculata tükröződött a képeken és szobrokon. A mostani — szélesebb és gazdagabb regiszteren — a háború pusztításából újjáépülő országnak és népének törekvéseit mutatja be. A két kiállítás összehasonlítása azonban nemcsak tematikai eltérést mutat, hanem a festői megfogalmazás és kifejezés terén elért hatalmas fejlődést is.

Az ősi, évezredek hagyományokra visszatekintő ország a XX. század első évtizedeiben japán közvetítéssel ismerkedett meg az európai festéssel. A koreai művészek érthető idegenkedéssel fogadták a századeleji nyugati művészet kaotikus és dekadens törekvéseit, amely nemcsak hogy szöges ellentétben állt a koreai nemzeti festészet hagyományával, hanem érzelmileg is gyengítette a nép nemzeti öntudatát a japán elnyomás idején. Egészen más lett azonban a helyzet, amikor 1925-ben a Koreai Kommunista Párt megalakulásával egy időben a haladó művészek a Proletárisok Koreai Egyesületében tömörültek és kulturális téren támogatták a koreai forradalom ügyét. A nyugati festészet formai és technikai vívmányai ezen az eszmei szűrőn keresztül szívódtak föl a koreai művészetbe és amikor Korea szabadsága a szovjet hadsereg harcának eredményeképpen megvalósult, Korea új művészete ezeken az alapokon indult gyors fejlődésnek.

A felszabadulás óta eltelt 14 esztendő művészete az imperializmus ideológiája elleni harc jegyében, meglepő eredményeket ért el. Az amerikai agresszorok és csatlósai ellen vívott harc idején Korea művészei önként lemondtak az intim esztétikai bűvarkodásról, a lírai finomságok érzékeny mesterségbeli kifejezéséről, s nyers erővel a harcoló nép hősiességét, szenvedését és rendíthetetlen győzelmi akarátát fejezték ki. Ez hatott annak idején oly erőteljesen nálunk is, az Ernst Múzeum termeiben néhány évvel ezelőt rendezett kiállításon. A mostanin új oldalról mutatkoztak be Korea képzőművészei. Az újjáépítés heroikus ábrázolása mellett mindinkább az élet szépségének és derűjének témái ragadják meg Korea művészeit. A nagy tematikus kompozíciók mellett, mint például Koe-Dje erőteljes és lendületes munkáján, A március elsejei fel-

kelésen vagy Ten Kvan Csen gazdag festőiséggel megfestett Acél-olvasztárain, az intim életképek és tájképek egész sora teszi élvezetessé és vonzóvá az idej tárlatot.

Új és számunkra ismeretlen világ tárul fel a hagyományos koreai tusfestés kimagasló alkotásaiban. Ez az ősi — a kínai tusfestéssel sok rokonvonást mutató — kifejezési forma szellemében épp annyira a mát tükrözi, mint az olajfestészet. De míg az utóbbiban európai szem nehezen tud megkülönböztetni sajátos festészetit irányt, egyéni stílust (nálunk alapvető jelentőségű dolgokat), a hagyományos koreai tusfestést művelők sorában meglepően sok egyéni hangú festőt is megjegyeztünk, mint például a szellemesen nagyvonalú Li-Szak-Hót (Napraforgó, Vietnami képek) s az elbűvölően kedves és finom hangú Kim-Jon-Djant (Tánc, Korösz).

Korea mai szobrászatában is erőteljes fejlődést tapasztalhatunk. Témaköre, érzelmi skálája gazdag és változatos, általában azonban tapasztalható némi egyöntetű aprólékosság, amely a plasztikai kifejezés erejét csökkenti. Szinte teljesen hiányzik a nemes anyag alkalmazása, a közvetlen köbefaragás, a terrakottába égetés, és így tovább, amely pedig sok tanulsággal szolgálhatna Korea mai szobrászai számára.

Nagyon eleven és változatos a kiállítás iparművészeti anyaga. A koreai nép szinte kifogyhatatlan ötletességgel használja fel a legkülönbözőbb anyagokat, a fát, csontot, bőrt, gyöngyházat, selymet, szalmát, agyagot, lószórt, s játékos fantáziával bűbajos dolgokat, használati és dísz tárgyakat formál belőlük. A díszítő motívumok és a megmunkálás jellegét tekintve európai szem nehezen tud tisztán látni a bonyolult kölcsönhatások szövevényében, amely Távol-Kelet népeinek művészetét egymáshoz oly közel hozza. A népeink között szélesedő kulturális barátság azonban egyre több lehetőséget ad arra, hogy Kína, Korea és Vietnam művészetét külön-külön is megszeressük és értékelni tudjuk.

Péter Imre